

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

PROVINCIAL LIBRARY WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Выходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PK. IV.

Ч. 101.

СЕРЕДА, 20. ГРУДНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, DECEMBER 20th, 1922. No. 101. VOL. IV.

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ НАРУТОВІЧ ЗАМОРДОВАНИЙ

В СТОЛИЩІ ВАРШАВИ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

Під час варшавських заворушень убито 4 особи і 100 ранено.

ВАРШАВА, 17. грудня. — Вчора з'явився заворушений перший президент Польщі Габріель Нарутовіч в часі, як він відвідував артистичну виставу. Безпорядки в Польщі тривають безперервно від часу, як Нарутовіч вибрано президентом тиждень тому назад.

Убийником Нарутовіча є Невядомський, маляр, літ 53, уроджений у Варшаві. Він був студентом Академії Красних Штук в Петрограді і Парижі. Кілька літ тому назад Невядомський полишив артистичну діяльність і став активним в політиці.

ВАРШАВА, 19. грудня. — Польський кабінет проголосив вчора в Варшаві воєнний стан. Капітана Невядомського, який убив в суботу президента Нарутовіча, буде судити воєнний суд. Невядомський заявив, що він ділав з власної ініціативи і не мав ніяких співзв'язків.

Піасудські назначений шефом штабу армії.

Маршалок Юзеф Піасудський, бувший провізоричний президент Польщі, з'явився назначений шефом штабу польської армії. Він займає місце генерала Сікорського, який з'явився прем'єром.

Новий кабінет створив впротязі кількох годин Мацей Ратай, президент нового союму, який на підставі польської конституції став автоматично президентом по смерті Нарутовіча. Він має скликати сейчас сойм для вибору нового президента. Сойм буде скликаний в середу. Ратай є членом партії Вітоса.

Новий прем'єр Сікорський зарядив арештованих.

Одним із перших кроків нового прем'єра Сікорського був приказ перевести арештованих серед ветеранів буршової армії генерала Галера. Між іншими з'явився арештований полковник Модельський, бувший адютант ген. Галера. Галера уживави вшехподоби до своїх цілей, протиставляючи його ген. Піасудському.

В зв'язку з убійством Нарутовіча і останніми заворушеннями арештовано також багато інших людей.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПОЛЬСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

ВАРШАВА, 12. грудня. — Вчора відбулась тут церемонія записання президента Польщі Габрієля Нарутовіча та зазначалась заворушеннями з втраченою людською життям і пораненнями багатьох осіб.

Кажуть, що коло 20.000 націоналістів, переважно студентів з висшій і середній шкіль, пробували недопустити до інавгураційних церемоній. Вони обкладали нового президента гурдами снігу та поза те не змогли влізти більш нічого.

Нарутовіч дістався до соймового будинку і зложив урядову присягу. Присутніми були лише радикальні і непольські члени сойму, а націоналісти зобйотували сю церемонію. В міждчас націоналістична молодь напала і побила кількох радикальних і жидівських послів. Соціалістичного посла Піаторовського побито так тяжко, що нема надії на його выздоровлене.

Президент Нарутовіч мусів чекати дві години, поки війсьсько змогло промостити йому дорогу до парламенту. Помогла в тім контрдемонстрація соціалістів і робітників, звернувши на себе увагу націоналістів, які замикали дорогу президентові.

Відтак слідувала оживлена боротьба між ворожими фракціями і поліцією. Падали стріли і 4 людей убито, а 10 поранено. 100 осіб віднесло менші ушкодження на тілі.

Радикали страшно обурені тими подіями. Вони оскаржують націоналістичних провідників за заохочуване молоді до улличних авантур. Головну провину за се приписують одній промові ген. Юзефа Галера, начальника команданта польської армії, яку він вголосив на улличних зборах у Варшаві в неділю.

Житє у Варшаві завмерло.

ВАРШАВА, 13. грудня. — Наслідком заворушень, які мали тут місце в понеділок в злуці з інавгурацією президента Нарутовіча, зрезигнував міністер внутрішніх справ Камеєвський. Усуєно шефа поліції і проти нього буде заряджена карна процедура.

В місті дальше бурить ся і кинуть. Військо і поліція па трюлюють уллиці, розганяючи товни робітників, які хочуть продемонструвати проти заворушень, викликаних націоналістами. Майже всі робітники страйкують і бизнесове житє в місті цілком завмерло. Трамвай перестали ходити і нема електрики.

Про такі самі демонстрації, які відбувають ся у Варшаві, доносять і з інших міст, головно з Познанщини. Націоналісти є невдоволені тим, що Жиди піддержують президента Нарутовіча, і зорганізували економічний бойкот проти Жидів.

З ВЛАДИВОСТОКУ ПРОГАНЯЮТЬ ЧУЖИХ КОНСУЛІВ.

ВЛАДИВОСТОК, 18. грудня. — Совітське правительство Владивостоку, яке недавно перебрало адміністрацію в місті і в окржающей його території, приказало нині консулям Франції і 10 інших краів замкнути свої консуляти і опустити місто в протязі тижня.

РОЗПРАВА ПРОТИ МАЙНЕРІВ В ГЕРРИН ПОЧАЛАСЬ.

МЕРІОН, Іл., 14. грудня. Вчєра розпочалась розправа проти перших п'ятох майнерів з Геррин, Іл., обжалованих в зв'язку з масакрою, яка мала місце в Геррин 21. і 22. червня с. р., а в якій згинуло 23 особи, з них 19 страйколомів. Обі сторони мають по кількох свідків.

Раковський покинув Льозанну.

ЛЬОЗАННА, 11. грудня. — Представник Радянської України Християн Раковський і представник Грузії Мдівані вийшли нині з Льозанни до Москви. В дальших нарадах мирової конференції з радянських делегатів візнуть участь лише Чічерін і Воровський.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬОВІ.

Як відомо, дня 22. листопада розпочала ся у Львові судова розправа проти 39 комуністів, арештованих 30. жовтня 1921 року в забудованих св. Юра. З 39 обжалованих 22 є української народності, між ними 3 жєщини.

Розправа відбуваєть ся в головній салі окружного суду, на яку крім оборонців і представників преси, заосмотрених в спеціальній легітимації, допущено тільки кільканайцять осіб з родин обжалованих. Входу до судового будинку стереже сильний відділ поліції.

До оборони обжалованих зголосили ся: др. Грек, др. Пєраїкі, др. Ганкевич, др. Давидяк, др. Дурач (з Варшави), др. Живіткі, др. Айнайгер, др. Давід Люфт, др. Юній Люфт, др. Аксер, др. Ляндау (з Перемішля) і емер. судія Пристап.

Обжаловані в числі 39 зняли п'ять лавок. Число гостей на галі менше, як число обжалованих. Всі обжаловані з червоными відзнаками на грудях. Вони поводять ся свєбодно, настрий серед них бадзорий, помімо цілорічного в'язничього житя.

Після акту обжалована обвинувачені поділені на три головні групи. До першої групи належать: 1) Стефан Круліковскі, огоронник і власністьє реалізатори на Волі від Варшавою, Польяк.

2) Чєслава з Яхимовичів др. Гроссерова, вдова з Варшави, замешкада у Львові, Полька. 3) Казімеж Ціховскі, Польяк. 4) Осип Криляк зв. "Васильків", студент прав зі Львова, Українець. 5) Сидір Сенік, студент політехніки зі Львова, Українець. 6) Нєстор Хомин, абсолютент філософії з Камінки Струмилової, Українець.

7) Адольф Замет геєте Юнг, з Черновець, Жид. 8) Адольф Лянтер, абсолютент філософії з Бучача, Жид. 9) Францішек Ленчикі, технік з Радома, Поляк.

Усім повйше наведеним акт обжалована закладає, що вони протязом 1921 року у Львові і в інших місцевостях Польщі вели протидержавну агітацію і стояли на чолі тайних комуністичних організацій, формуючи тайні комуністичні комітєти. Рівночасно, ведучи сильну агітацію словом і друком, вони змагаєли до захоплення силою влади в польській державі, заведеня диктатури пролетаріату в виді робітничих і селянських рад та до утворєня комуністичного ладу в тісній союзі зі аграрними державами.

До другої групи обвинувачених належать: 10) Марія Гіжовська, студентка медицини зі Львова, Українка. 11) Михайло Малиновський, студент київського університету, Українець. 12) Василь Корбутяк, з Балінець, Українець. 13) Володимир Попель, з Перемішля, Українець. 14) Ієса Шнайдер, абсолютент гімназії, Жид. 15) Владислав Мешарос, з Борислава, Поляк. 16) Моєс Реєдер, зі Сколього, Жид. 17) Герш Реєдер, зі Сколього, Жид. 18) Ієва Вантух, абсолютент гімназії, Українець.

Карні експедиції на Гуцульщині. До Яблонова спроваджено батальон піхоти для заведеня "ладу" і "порядку". Військо тероризує населєне. Цілий батальон мусать сєляни удержувати власним коштом.

Голодівка в коломийській тюрмі. Дня 14-го листопада всі політичні в'язні (200 осіб) в коломийській тюрмі розпочали голодівку.

Дня 1. листопада розпочав ся залізничний рух товаровий і особовий на лінії між Київом і Львовом.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

7-ий Всеукраїнський Зїзд Рад.

Прєзидія Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітєту повідомляє, що VII. Всеукраїнський Зїзд Рад призначено на 10. грудня 1922 р. Всіх делегатів запрошуєть ся прибути до зього дня до Харкова. Порядок денний зїзду такий:

- 1) Звіт уряду (доклад т. Раковського);
- 2) Про союзне обєднанє Радянських Рєспублік (т. Раковський);
- 3) Про стан промисловости на Україні (т. Кєандров);
- 4) Підєумки праці в справі полішєня сільського господарства (т. Каїмеєко);
- 5) Доклад Нархумфіна (т. Новицький);
- 6) Про Червону армію (тов. Фрунзе);
- 7) Радянське будівництво (адміністративно-територіальний поділ України) (тов. Черльоніакєвич);
- 8) Доклад Ц.К. Допомогаду про заходи боротьби з наслідками голоду (т. Ермоєнєко);
- 9) Вибір В.У.Ц.В.К. та делегатів на Всєросійський Зїзд Совєтів.

За смерть Мєльничука і Шєрємети на Україні розстріляно 54 польських шляхтичів.

ВІДЕНЬ, 24. листопада. — Сьєгодня появилась в німєцькій часописи "Наєс Вінер Таблят" телеграма, що на Радянській Україні розстріляно 54 Польків шляхецького походження у відплату за розстріл польським налим судом в Чорткові (11. листопада с. р.) Мєльничука і Шєрємети, які з узброєним відділом перешли були з Радянської України до Галичини.

(Оскільки повисца вїстка є правдива — невїдомо.)

Центральна Робітнича Бібліотека.

З нагоди 5-их роковин пролетарської революції основано в Харкові Центральну Робітничу Бібліотеку, як також організуєть ся Всеукраїнський Історичний Музей, а в Київі закладаєть ся "Сєлянський Дім".

Воздушна почта.

В Харкові відкрито бюро міжнародної корєспондєнції воздушним шляхом літаковицеми лініями Харків—Москва—Кєнігсбєрг.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЄНЄ ДЛЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ СТОВ. У.Р.Д. В МІСТІ ВІННІПЄГУ.

Повідомяєть ся всіх членів Стов. У.Р.Д., що СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ відбувають ся в неділю, 1-го сїчня 1923 р. о год. 2.30 по полудні в салі У.Р.Д. Просить ся всіх членів явитись на збори на означений час.

На зборах будуть рішатись важні справи, як також відбуєть ся вибір делегатів на Зїзд Стов. У.Р.Д., котрий пічєньєт ся 15. сїчня 1923.

Повідомяєть ся всіх членів, котрі затягнули свої членські вкладки, щоби їх виповнили до 1. сїчня 1923. Хто не виповнить своїх вкладок до того часу, той тратить право рішаючого голосу на зборах і не буде репрезєнтований на зїзді як відділовий член. (104) Заряд Відд. У.Р.Д.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА І ГАЛИЦЬКА СПРАВА.

Варшавська газета "За Свободу" подає таку радіотелеграму, яку подаємо в дослівному перекладі:

"Будапєшт, 16. XI. (Рускульта). Тут отримано з Харкова таку радіотелеграму: "Вєра радянська українська прєса почала енергичну кампанію протий Польщі. Причиною сєї кампанії є події в Східній Галичині. Газети різко обвинувачують Поляків і добивають ся активного виступаня протий польського варварства в західній Україні."

"Вісти" пишуть, що вєстрийцят'яміліонний український народ "єкрєгочє зубами за погроми в Галичині". Україна ніколи не відмовить ся від прилучєня своїх повєзолєних дітній зі Східної Галичини. У всіх великих центрах Радянської України відбувають ся демонстрації з кличами: "за визволєнем Східної Галичини". В Харкові на вічу виступив представник В.У.Ц.В.К., який заявив: (Тут в галицькій прєсі є новинка сконфієсована.) Від себе додає "За Свободу", що подібні віча мали відбутись в Київі, Полтаві, Одєсі і Кременчузі.

Дня 10. листопада відкрито в Харкові робітничу політехніку ім. Профінтерна.

УВАГА! СУЄТА СУЄТ І ВСЯЧЕСКАЯ СУЄТА!

Драматично-Співачький Кружок Укр. Роб. Дому

— відіграє —

В СУБОТУ, 23. ГРУДНЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ

славну комєдію в 4-ох діях, найбільшого українського драматурга І. Тобилєвичя, п. н.:

СУЄТА

Комєдія "СУЄТА" належить до найкращих творів І. Тобилєвичя. Зваживши на велику популярність сєї безсмертної комєдії, до всіх укр. сєнях, Кружок відновляє її і докладає боғато старань, щоби ся комєдія була виставлена як найбільшє вдовольчє. Приходьтє якнайчисленнїше самі і гдинтє других.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦТНИ МІСЦЬ: 55, 40 І 27 ЦЕНТІВ (включючи воєнну таксу.)

Приготовляєть ся до вистави світова комєдія, Ж. Молїєра, п. н.: "СКУПИЙ ЧОЛОВІК".

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЄГУ

— відбуєть ся —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24. ГРУДНЯ, О ГОД. 2.30 ПО ПОЛ. В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

МАСОВИЙ МІТІНГ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ

Промовлять буде тов. М. Попович.

ПРИХОДЬТЄ ГРОМАДНО! — ПРИХОДЬТЄ ВСІ! ВСТУП ВІЛЬНИЙ!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЄГУ

— відбуєть ся —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24. ГРУДНЯ, О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Програма концерту буде проголосєна в слїдуючїм числі "Укр. Роб. Вістий".

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Створаришене “Українських Робітничих Вістей”.
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

БОРІТЬБА ЗА ДОЛЮ БЕЗРОБІТНИХ В АНГЛІЇ.

Зі всіх європейських країн найбільше безробітних має безперечно Англія. А для робітника безробітє означає голод. І ось порожні жолоди заставили англійських безробітних до акції. Вони збирають ся в різних частях краю і демонстраційними походами машерують до столиці Лондону, де устроюють великі демонстрації, на яких підносять свої догагана до правительства. Таких демонстрацій було вже кілька і в них брали участь десятки тисяч безробітних. Остання демонстрація відбулася кілька тижнів тому назад і в ній взяло участь около сто тисяч безробітних. Ся демонстрація закінчилась кровавим боем з поліцією, так як безробітні хотіли силою вдертися до резиденції прем'єра, щоб йому особисто предложити свої догагана.

А ось минушого тижня лондонські безробітні устроїли демонстрацію в самім парламентарнім будинку, підчас сесії парламенту. Як подає капіталістична преса, 60 смільчаків замішали ся йдучими на парламентарну сесію послами і дістались аж до прибічних кімнат парламентарної сали. Там почали вони співати революційну пісню “Червоный Прапор”. Демонстрації хотіли впровадити в парламентарноу будинку, однак вони не хотіли уступити ся з місця. Тоді закликано поліцію і вона силою викинула безробітних з парламенту.

Та не лише самі безробітні догагують ся від правительства полішення свого положення. На поміч їм йдуть і нововибрані робітничі послы до парламенту. Одні з них догагують ся залагодження справи безробітє парламентарною, конституційною дорогою, а інші — бачучи, що з правительством і його парламентарною машинерією не можна нічого парламентарною дорогою вдіяти — уживають в парламенті подібних метод, що й їх товариші безробітні на вулиці.

Зараз на початку парламентарної сесії, підчас дебати над трюною промовою, провідник робітничої опозиції в парламенті Рамсей МекДоналд говорив про безробітє і звертав правительство увагу на його серйозність, чого правительство недоцінює. В сій справі було навіть поставлене робітничою фракцією особіє висенє, зглядно поправка до висеня, яка, розуміють ся, коли прийшла під голосованє — упала. Се, так як розуміють, звичайний парламентарний спосіб боротьби робітничих послів за полішення долі безробітних.

Інший спосіб боротьби в парламенті за справу безробітних показав комуністичний посол Ньюолд. Про його виступ в парламенті ми вже подавали в “Українських Робітничих Вістях”. Ньюолд виразно сказав буржуазній парламентарній більшості і взагалі капіталістичній класі, що наколи вона не сповинить догагань робітничих послів в справі помочи безробітним, то робітничі будуть приневолені поступити з нею так само, як поступили Кромвел з тогочасними паразитами. Він даліє сказав, що в Англії є досить приток для революції, і що наколи робітничі послы не осягнуть своїх догагань в парламенті, то вони осягнуть їх поза парламентом. Така мова се вже не мова парламентариста, що знає лише боротьбу в межах буржуазних законів, але мова активного революціонера, який в разі неуспіху в парламенті, готовий йти на вулицю і здобувати силою те, що робітничим належить ся.

Минушого тижня в англійськім парламенті було більше мови і акції на вір више згаданой мови комуніста Ньюолда. Правительство мало в плані продовжати парламентарну сесію лише до п'ятниці (минушого тижня) і в той день відпочити парламент прийнявши на кілька тижнів. В такий спосіб парламент був би розійшов ся, не зробивши нічого в справі помочи безробітним. До сего постановили недопустити робітничі послы. Щоб заставити парламент, аби він підприняв якісь кроки в справі помочи безробітним, вони рішили своїми промовами гальмувати роботу сесії, так щоб прийшла п'ятниця і справи, які мали бути залагоджені парламентом — остали неполагаженими.

Від віткірка робітничі послы почали переводити своє рішенє в житє. Вони стали один за другим виголошувати промови і так держали без перерви сесію через 15 годин. Сего було за багато для правительства і воно рішило покінчити з робітничою обструкцією. О годині 6.30 в середу рано міністер фінансів поставив виступ на замкненє засіданя. Се викликало бурю протестів зі сторони робітничих послів. Поспалась ордлики: “замикає рот”, “скандал”, “стидайте ся!” Посол Кирквуд з Глезгов встав і почав обурений кричати:

“Ми провадили безробітних попередно і будемо провадити їх знова. Се є ганьбою, що на таке дозволяють. Я провадив безробітних і мене побито на вулицях Глезгова. Не думайте, що як ви сидите там добре наджені, то ви будете нас в сей спосіб трактувати. Ми вас остерігали спокійно і розважно як лише могли”.

А згодом він закликав:
“Ми будемо знова бити ся за них (безробітних) на вулицях, як буде сего потрібно. Як ви не схочете дати нам сего конституційно, ми візьмемо се неконституційно. Се лише початок”.

Остаточно засіданє парламенту замкнено перед сегою годинною рано.

По полудни сесія парламенту знова збирала ся і на ній назово прийшло ся до бучі. Один з робітничих послів закликав на адресу прем'єра Бонара Ло: “Пішайть по Муссолінього”. Були часи, коли предсідатель палати стояв на ногах кілька минут і накликав до порядку, однак ніхто його не слухав. Один робітничий посол назвав поведенє предсідателя і правительства шубравством. Інший знова кричав: “Ви вистє, щоб ми замовчали, в той час як наряд, котрий я репрезентую — голодує. Ви повинні стидати ся за себе”.

Так обстоюють за безробітним в англійськім парламенті декотрі (ще не всі) робітничі послы. Як на англійських робітників, які є найбільше консервативними в світі, се є досить радикальне поведенє супроти власної буржуазії. Се свідчить, що і англійські робітничі маси та вишювші з їх рядів провідники починають зніврувати ся в парламентарний спосіб боротьби і приходять до переконаня, що лише акцією самих мас можна чогось добити ся. Чим скорше прийде до такого зрозуміння все англійське робітництво, тим ліше для него і для робітничої справи взагалі.

НА СВІТЛО ДЕННЕ.

В українських патріотичних кругах в Вінніпегу, на чолі яких стоїть “відпоручник” Петрушевич д-р Назарук з “позичкою національної оборони”, щось не все в порядку. Попросто сказати вже сварять ся за ту “позичку”. Комітет, створений з різних патріотичних товариств в Вінніпегу, який мав руководити тою “позичкою”, розбив ся і ніяк його не можуть назад зліпити. А розбив ся той комітет, як нам доносять, тому, що “пані з Манітоба евеню” не хочуть дати справозданя, не кажуть кілько є вже розходів в звязі з “позичкою національної оборони”. А як говорено було в комітеті в день його розбитя, то ті розходи мають бути неабиякі. Експерсії панів “міністрів” по Канаді обходять ся так дорого, що з “позички” нічого не лишисть ся для Петрушевича і Ко. у Відні.

Скликали були пані в неділю 3. грудня загальний мітинг громадян в інституті “Просвіти”, щобі якось зговоритись боляй для людського ока. Та ще локи куртина підняла ся, мітинг “розпочав ся” в салі черговим мордобитєм. Се власне був вже другий мітинг в сій справі. На першій присутні не дали говорити ні одному бесідникови з “народного”, навіть сам предсідатель втік зі сцени. Другий мітинг відбувався серед криків і свисту.

Спір йде не тільки між звичайними жертводавцями, які склали “позичку національної оборони”, але і між “лідерами”. З того видно, що не всі рівно пасуть ся. В звязі з тою сфаркою починає дещо випливати на світло денне з “боєривщини”. Деякі з патріотичних лідерів, яким заборонений вступ в “святая святых” телерішного петрушевичівського доярового гешефту, грозять опублікувати “патріотичний” гешефт з Боєром минушого року. В тім гешефті, як кажуть, фігурують імена “важних народних діячів” і... десять тисяч доларів.

Цікавим є, що д-р Назарук заслаб на якусь таємничу хворобу, від колю повернув з обідки на сході Канади. “Великий успіх” в Гемілтоні і Торонто, де присутні на його вічу провадили чотирма голосами проти одного його власну резолюцію, поділав на “міністерські” нерви. На маленький, фамилійний мітинг патріотичного товариства “Самопоміч” Назарук пішов і не дивлячися на хворобу, виголосив там промову про “хитрих баранів”, а на два великих мітинги в інституті “Просвіти”, скликаних в звязі з “позичкою національної оборони”, Назарук і носа не показав.

Взагалі вся робота вінніпегських “патріотичних панів” довкола “позички” оповита густою і підозрілою тайною. Самі жертводавці і навіть вчерашні другорядні лідери той позички заглядують нині за вулга і нічого не можуть дізнатись. Куди йдуть гроші і нашо, скільки їх вже розвіяно в Канаді — ніхто не знає. Говорять про якісь поїздки до Оттави і звязані з ними поїздки великі кошти. Жадних справоздань головні пані не дають і навіть на мітинги самі не приходять, але висилають своїх менших “відпоручників”. Але ті, прийшовши перед публику (не перед большевицкую, але перед побожну), починають співати “патріотичного” Лазаря. Публика їх висвистує і гонить зі сцени. А вже, коли така смиренна, поборна і довірлива публіка починає ворухтись, то се свідчить, що з “позичкою національної оборони” в Канаді щось не все гаразд.

Пора, щобі ті, що склали сю позичку, зажадали сейчас детального справозданя. А ті, котрі знають тайни “патріотично”-боєривських гешефтів, щобі виїшли з ним на світло денне, а не говорили поза углами. Підлістю є знати про сі гешефти і мовчати та дивитись, як вони даліє обдурюють народ. Зрадою і глумом над народом є знати і мовчати тоді, коли працюючий український народ в Галичині кривавить ся в боротьбі з польською шляхтою, а “патріотичні” гешефтарі в Канаді, прикриваючись іменем сєй боротьби, збирають на своє власне ледаче жите тисячі доларів від українських фермерів і робітників.

Як петрушевичівські “міністри” і відпоручники дурять і обманюють людей в живі очі, нехай послужить слідууючий факт.

Коли Назарук прибув до Вінніпегу і зайшов з Боєрським до Укр. Роб. Дому, то на запит, чи правда тому, що із зібраних в Злучених Державах 102 тисяч доларів дішло до Петрушевича лише 63 тисячі — заявив, що він не знає, бо се не зроблено рахунків.

А сими днями нашій редакції вдало ся дістати звіт з засіданя закондорной групи Національної Ради у Відні в червні с. р., тобто ще перед віздом Назарука до Канади. Назарук був на сих нарадах і виголосив навіть “славу” промову про петрушевичівський хлам. І на тих нарадах Петрушевичів “відпоручник” Сінгалевиц здав фінансовий звіт. Він сказав, що з американської позички прийшло до каси Петрушевича 63.500 доларів.

Де-ж поділо ся 43.500 доларів? А ось де:
За подарок Цетельського і Боєрського до Америки заплачено 7.500 доларів, манифестація у Вашингтоні коштує 1.500 доларів, а решта 34.500 доларів розвіялась з димом по Америці.

Ось як панове господарять.
Назарук дуже добре про се знає ще перед своїм віздом до Канади, бо чув звіт Сінгалевица на засіданю Національної Ради у Відні дня 15. червня 1922 р. Та й пощо йому ще аж чути звіт, коли він сам є найблизшим докладником Петрушевича і дуже добре про все знає. А в Укр. Роб. Домі крутив, що він не знає нічого про американську “позичку”, бо се не було звіту.

Та наші читачі будуть мати нагоду довідатись ще деякі цікавіші фінансові звіти Сінгалевица з тих засідань Національної Ради у Відні, які ми будемо містити на сторінках “Укр. Робітничих Вістей”.

Запитайте, товариші фермери і робітники, Назарука на мітингах, коли він прибуде до вас, про сей звіт, запитайте перед тим, ніж “позичите” йому свої долари. Памятайте, що хто питає, той не блудить.
Мусій.

ЩО МОЖНА КАЗАТИ ПОСЛАМ, ТОГО НЕ МОЖНА КАЗАТИ РОБІТНИКАМ.

В минушому числі “Укр. Роб. Вістей” ми помістили промову Осипа Назарука, виголошену на засіданю Національної Ради у Відні дня 20. червня 1922. В сім числі подаємо фінансовий звіт Петрушевичівського “міністра” Сінгалевица, який він здав на засіданю Національної Ради у Відні 15. червня 1922.

Про те, що на останніх засіданях Національної Ради у Відні “послы” сварили ся між собою і майже всі завчили ся проти “диктатур”, писало ся вже дещо в “Укр. Роб. Вістях” та інших газетах свого часу, однак писало ся на основі слухів, хоч правда, достовірних. Тепер наша редакція одержала докладний звіт з тих засідань Національної Ради, який нігде не був ще друкований. Бо як відомо, “послы”, виступаючи проти “диктатур”, в той сам час старали ся затримати в тайні все, що робило ся і говорило ся на засіданях Ради. Вони грозили Семенови Вітковицю виключенєм його з засідань за те, що він після засідань йшов до товариства “Єдність” і там розповідав дещо про роботу та ухвали “послів”. Вже з поміщеної в минушнім числі “У.

Р.В.” промови Назарука видно, що ся промова була виголошена “в назиданє потомству” самих “послів”, а не для публічного відома. Для публічного відома Назарук каже, що ніякої злучки з Денікіном не було, а перед “послами” каже, що “диктатура” повинна буди, бо запізно злучила ся з Денікіном. Була-б зробила добре, як би злучилась місяць скорше. Для публічного відома Назарук голосить на вічах в Канаді, що Петрушевич, його фамилійнти і всі “народні діячі” — се люди віддані “народній справі” душою і тілом, що вони самі не доїдають і не досипляють працюючи для народа, а у Відні перед послами Назарук до очей називає їх хламом, лінохам, людьми, які терплять на мозгову стагнацію, людьми, які за небіжки Австрії їздять до Відня по діети та до жінок, брали великі гроші і робили гешефти. Назарук каже, що сей лінивий хлам провалив українську державу, сей хлам кинув український народ в ясир.

Ось що говорить Назарук перед “послами” про “послів”. А прециз Петрушевич і Назарук є вибранцями того хламу і той мозговий стагнації. Фінансує ся пригадує ся поговірка про одного розумного професора, який в школі сфарив своїх учнів такими словами: “ви дурні, осли, барани, свині... а я... я ваш рідний батько”.

А ось маємо перед собою фінансовий звіт “посла” Сінгалевица, який також “не подлежит” опублікуваню. З того звіту ми довідаємо ся, як “непорочно” народив ся у Відні в 1918 р. “уряд” Петрушевица. Насамперед позичив гроший у Васильєва. Лише позичив. А коли українські жовніри повернули з італійського фронту, тоді вже “уряд” не мав потреби позичати гроші. Він забрав від жовнірів їх коні і продав за 23.000 австрійських корон. І вже міг віддати довг Васильєви і собі лишилось “детішкам на молочко”. А відтак загарбав в свої руки 33.800.000 (тринадцять три мільони вісімсот тисяч) австрійських корон (тоді австрійська валюта стояла високо), які були призначені для родин українських жовнірів, убитих або забраних до австрійської армії. А даліє “уряд” почав вже торгувати. Що діставали або вдало ся увірвати від розкладаючої ся Австрії, те українські “послы” везли на Чехи і там продавали. Продавали Чехам автомобілі, радіо, одєжу. В Галичині, зруйнованій царськими і австрійськими військами, люди ходили голодні, одберті, не мали чим виорати кусник землі, а “послы” продавали Чехам одєжу, жовнірські коні і т. ин.

Чи дістали хоч одного цента родини українських жовнірів з тих 33.800.000 австр. корон, які Петрушевич отримав з австрійської каси? В справозданю Сінгалевица про се не згадуєть ся ані словом, але, навики, виразно говорить ся про величезні видатки на різні місці. Говорить ся щось там про “край”, але годі навіть думати, що се видатки для родин жовнірів. Ні, се видатки для “уряду” після того, як він вїхав з Відня до краю. Тепер є стада комунікація між Галичиною і Канадою і ми будемо бачити почути, чи родини українських жовнірів в Галичині дістали якубуль запомогу від “уряду” Петрушевица. В 1921 році “уряд” вислав до краю два мільони австрійських корон. Про сі гроші писало ся в “У.Р.В.” попередно. Се все, що Петрушевич “уряд” вислав до краю з американської “позички”. А если взяти курс австрійської валюти в 1921 році, то ся сума буде виносити раїтом 63 американських доларів.

Ось як петрушевичівський хлам господарить! А сам Петрушевич просто зигнорував Національну Раду, не прийшов на її засіданя, а лише написав лист, “що Національної Ради не визнає і не буде ввязати ся з її ухвалами”.

Волинєць.

НАШІ ЗАВДАНЯ В КАНАДІ.

Українська буржуазна інтелігенція, котра все була і є на услугах капіталістичної класи, стараєть ся через свої газети, підтримувані капіталістичною класою різних країв, держати нас в рабстві і покори та накликанє нас бути лояльними до пануючої класи і її держави.

Перед пролетарською революцією в Росії і на Україні українська буржуазна інтелігенція, навіть т. зв. робітнича та соціалістична інтелігенція, була на услугах царського уряду і помагала царським посялкам дерти послідню шкіру з бідного селянина і робітника. Те саме робила й галицька інтелігенція.

Одні служили російським панам, а другі польським, австрійським і прочим. Служили тим, котрі їм платили, а бідним українським селянам і робітникам говорили, що працюють для освободження “свого народу”.

Те саме дієть ся і в Канаді. Коли українські робітники наїхали сюди з Галичини та України і разом з робітниками інших народностей повикорчувували ліси, побудували мости, дороги, повиробляли фарми і взагалі створили все, чим нині пишаєть ся Канада, а за своєю тяжку працю дістали в надгороду нужду та злидні, то “наші” інтелігенти, котрі вже наїхали сюди по кістках побитих українських робітників, старають ся тепер взяти провід над українським робітництвом і провадити його після старої царської та австрійської системи.

Українська інтелігенція, так скоро як вступила на канадійську землю, зараз пішла в найми до пануючої класи. Почалась торгівля українськими робітниками і фермерами на “ліво й право”. Але частина українських робітників і фермерів скоро зрозуміла заміри продавних українських інтелігентів і почала організуватись не після програми українських запродавців “свій до свого”, а “свій проти свого”.

“Пролетарят кожної держави має перше всего поборувати свою власну буржуазію”, писав Карл Маркс.

Сі слова дуже добре зрозуміла частина українських робітників в Канаді і почала організуватись в класову організацію, цілню котрої є поборувати всіх ворогів робітничої класи, чужих і “своїх”, та шидити класову свідомість серед прочих робітників і фермерів.

Зразу дуже прикро приходилось творити класово-боюву організацію серед української робітничества. Українська чорна сотня, коли побачила, що українські робітники творять свою власну організацію, — почала їй собі підлизуватись, перекидатись в “соціалістів” і вступати до робітничої організації. А вступивши в робітничі ряди, вона робила заколоти і організацію розбивала. Про се знають всі українські робітники з історії українського робітничого руху в Канаді. Вони бачуть, де тепер перебувають такі “славні” люди, як Крат, Стечишин і проча поубідна братія.

Та ми троха задалеко зайшли. Однак треба було зробити начерк минушого, щобі можна було лучше представити українським робітничим масам наші завданя в Канаді. Отже вернемо до теми.
Так звані українські патріоти в Канаді і Злуч. Державах говорять і пишуть, що українським робітникам непотрібно організуватись, бо “ми” кажуть вони, “на чужині і тут нічого не годні зробити”. Се вони говорять нам тепер, коли бачуть, що вони вже не в силі втиснутись в наші ряди і розторочити їх так як попередно. Тому вони змінили свою тактику і заходять з іншої сторони.

Отверто якось ніяково виступили проти робітничої організації, тому вони кажуть: “Ми не маємо нічого проти робітників, бо й ми самі робітники, але хай Англійці самі роблять собі, що хотять, а ми лише дивім ся, бо ми чужинці”.

Українські класово свідомі робітники чуючи такі слова від непрошених опікунів, не можуть мовчати. Вони знають, що редакторів чорносотенних газет не переконують, бо ті редактори не мають жадних переконань. Але нам українським робітникам розходиться о те, щобі переконати ту масу, котра находить ся ще під впливом чорносотенних газет.

Кодись давно один англійський письменник писав, що для кожного Англійця істнує лише дві класі людей: “Англійці і чужинці”. Але се було давно. Ціці кожний англійський робітник є того погяду, що на світі істнує дві і лише дві класі людей, а се: капіталісти і робітники. Тому англійські робітники “в своїй власній” державі, зі “своїм власним” правительством, організують ся в окремі класові організації і провадять боротьбу проти своєї пануючої класи за освободженє.

Вже нема більше “Англійців і чужинців”, а є робітники і капіталісти.
Так само розуміють поділу людства робітники Німеччини, Франції, Польщі, Америки і прочих держав, і так само провадять вони боротьбу зі “своєю” за освободженє робітничої класи.

Але українська чорна сотня все своє паєте: “Ми Українці, а вони чужинці” і “нам не треба мішатись разом з ними”.

Для робітничої класи таке слово, як “чужинці” — не істнує. Одинокими чужинцями для робітничої класи — є капіталістична клася, без ріжниць народності і раси.

Завданєм робітничої класи всего капіталістичного світа є знанєне клас, знанєне кордонів, освободженє робітничої класи всего світа з капіталістичного ярма і заведенє братерства і справедливости.

“Всі мають працювати по здібностям, а всі мають діставати по потребам”.

Се клич революційного пролетаряту всіх поневоленних країн.
Завданя українських робітників в Канаді зокрема є такі: Організувати ся після програми революційного пролетаряту всего світа, освідомлювати себе самих і своїх менших свідомих товаришів, ширити свою робітничу пресу, вказувати робітникам на несправедливості в нашій двокласній ладі і лєкати духа любови до всіх робітників без ріжниць націй і рас.

На се, що нам пишуть українські запроданці: “Хай Англійці роблять, а ми лише дивім ся” — не звертають найменшої уваги. Вони лише є на те, щобі робити між українськими і англійськими та іншими робітниками ріжницю і виворювати між ними антагонізм.

Ми й самі знаємо, що українські робітники самі нічого не зроблять, себто не змінять суспільного ладу, але щобі стати частиною тої славної армії, яка провадить боротьбу за новий лад, українські робітники повинні виконати свою частинку роботи, яка на них припадає.

Українські робітники в Канаді організують ся не на те, щобі розвивати голови, а на те, щобі учитись і як прийде рішачока хвиля, бути не сплячим орудєм в руках ворогів, але чинником, який має спричинити ся до, знєсеня старого світа і створеня на його місце нового.

Перебудова старого ладу на новий прийде скорше ніж вороги робітничої класи сподіють ся. І тому нашим обовязком є бути приготтованими. А щобі бути приготтованими, ми мусямо мати організацію, бо лише в організації ми можемо приготтоватись.

Ось які наші теперішні завданя в Канаді.

Сичюверголець.

Черновецький “Vorwaerts” доносить, що Чічерін вислав до Румунії йоту, в якій завляне, що аж до опущеня румунськими військами Бесарабії, радянська федерація відждялять собі, що хотять, а ми лише дивім ся, бо ми чужинці”.

ПРОМОВА ЛЕНІНА НА ЧЕТВЕРТІЙ КОНГРЕСІ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Дня 43-го листопада тов. Ленін виступив з великою промовою на засіданні 4-го конгресу Комуністичного Інтернаціоналу.

Тов. Ленін в своїй промові широко охопив питання про нову економічну політику. Він починає з того, як починала ся нова економічна політика і яких наслідків ми з її допомогою досягли.

Ще в 1918 р. тов. Ленін писав: "Державний капіталізм був би кроком наперед проти теперішнього стану справ у нашій Радянській Республіці. Як би, приміром, через піроку у нас встановив ся державний капіталізм, то се було-б величезним успіхом і найпевнішою гарантією тому, що через рік у нас остаточно зміцніть ся і непереможним стане соціалізм".

Які причини нової економічної політики.

Для того, щоб відповісти на це питання, треба проаналізувати основні елементи нашого народного господарства. Сі елементи, на думку тов. Леніна, такі:

- 1) Патріархальна, себто найбільш примітивна (первісна) форма хліборобства, 2) Дрібне товарне виробництво — суди відноситься ся більшість селянства, що продає свій хліб, 3) Приватно-господарський капіталізм, 4) Державний капіталізм і 5) Соціалізм.

Всі ці господарські елементи були репрезентовані в тодішній Росії. Одночасно ми мали патріархальне хліборобство і поруч з ним соціалістичну форму господарства.

Державний капіталізм.

Державний капіталізм, хоч він і не є соціалістичною формою, для Росії при таких умовах був би формою більш сприятливою, ніж попередня.

Се означає, що ми не переоцінювали основу для збудовання соціалістичного господарства, хоч ми і зробили вже соціалістичну революцію. Ми вже тоді до певної міри усвідомлювали собі, що було-б краще, якби ми раніше прийняли до державного капіталізму, а вже потім до соціалізму.

Сим пояснюється те, що уявляючи собою теперішня економічна політика і крім свого з цього можна зробити важливі і практичні висновки для Комуністичного Інтернаціоналу.

Коли хочеш зробити наступ, думай і про відступ.

Ми майже зовсім не продумали питання про відступ, питання про можливість відступу. А се питання заслуговує на особливу увагу, коли мова йде про таку перебудову світа, як перевернене капіталістичного ладу на соціалістичний. Треба не тільки усвідомити собі, що нам треба робити, коли ми просто перейдемо в наступ і зараз же здобудемо перемогу — в революційний час се не так вже важко. Важко важити, що під час революції бувають такі моменти, коли супротивник розгублюється і коли ми на нього — в такий момент накинемо ся, то можемо легко його перемогти.

Тому думка про те, що ми повинні підготувати собі можливість відступу, має дуже важливе значення і не тільки з теоретичної точки погляду, але також і практично.

Нова економічна політика.

Таким чином ще в 1818 році ми вже розглядали державний капіталізм як можливу ліній відступу. Тепер переходимо до нової економічної політики. В ті часи се була дуже невіддана ідея, а в 1921 році, після того, як ми пройшли всі найважливіші етапи горожанської війни з успіхом, ми наткнули на велику внутрішню по-

літичну кризу Радянської Росії. Ся внутрішня криза виявилась не тільки незадоволене значної частини селянства, але і робітників. Се було вперше й сподіваємось — в останнє в історії Радянської Росії, коли великі маси селянства, не свідомо, а інстинктивно, своїм настроєм, були проти нас. Сим було викликано се своєрідне і для нас, розуміється, дуже неприємне становище.

Причина була та, що ми в своєму економічному наступі дуже далеко просунулись наперед, не забезпечивши собі потрібної бази.

Маси почувли те, що ми тоді ще не вміли свідомо формувати, але що й ми незабаром, через кілька тижнів, визнали, а саме, що безпосередній перехід до чисто соціалістичного розподілу перевиснує наші фактичні сили, й коли ми не будемо мати змоги перевести відступ і обмежити ся легшими завданнями, то нам загрожує загибель.

Криза почала ся в лютому в 1921 році. Вже весною того-ж року ми одностайно рішили перейти до нової економічної політики. Тепер в кінці 1922 року ми вже маємо змогу зробити деякі порівняння.

Наслідки нової економічної політики.

Які наслідки? Чи приніс нам користь сей відступ і чи дійсно вратував він нас, чи певний результат се не намітив ся?

Се головне питання має першорядне значення і для всіх комуністичних партій, бо коли відповідь буде дано негативно, то ми присуджені на загибель.

Я гадаю, що ми можемо позитивно відповісти на се питання, а саме в тому розумінню, що минулі півтора року з цілковитою безперечною показали, що ми сей іспит витримали.

Як ми витримали іспит.

Для того, щоб довести се, перед усім треба зупинити ся на нашій системі і на знаменитому російському карбованцю. Знаменитим його можна вважати хоч би уже тому, що число цих карбованців перевиснує тепер квадратіони. Я певний, що тут не всі знають, що се значить. Але ми не вважаємо з точки погляду економічної науки ці числа важливими. Нулі можна счеркнути.

Що дійсно важко, так се питання про стабілізацію карбованця. Над сям питанням працюють кращі наші сили і сьому завдання ми надаємо рішення економічного значення. Власть ся нам на довгий термін, а далі і на завжди, добити ся стабілізації карбованця — ми виграємо. Тоді ми зможемо наше господарство твердо поставити і твердо провадити.

Що до сього, можна привести досить важливі рішення факти. В 1921 році період стабілізації куруе паперового карбованця тяг ся менше трох місяців. В біжучому 1922 році, хоч він ще не закінчив ся, сей період тяг ся понад 5 місяців. Сього вже досить. Сі цифри показують, що з минулого року, коли ми почали нову економічну політику, до сьогорішнього дня ми вже навчили ся йти вперед.

Торговля.

Одначе, що найважливіше, так се торгівля, а саме товарний обіг, який нам потрібний. Коли ми справили ся з сьєю проблемою двох років, не звважаючи на те, що перебували в стані війни; не звважаючи на те, що ми лише тепер можемо почати систематично провадити нашу господарську діяльність, то можна думати, що сим можна залічити ся задоволенням. Ми самі, ми не одержали й не одержимо ніяких позичок, ні одна з тих великих капіталістичних держав, які так "блискучо" провадять своє капіталістичне господарство, нам не допоможе. Версальським миром вони створили таку фінансову систему, в якій самі не розби-

рають ся. Коли сі "великі" капіталістичні держави так господарюють, то ми, відсталі і неосвічені, вже можемо задовольнитися тим, чого ми добили ся найважливішого — зрозуміли основу стабілізації карбованця.

Практика показує, що ми тут добили ся рішучих наслідків, а саме пристосували господарство в напрямі стабілізації карбованця, а се має рішуче значення для торгівлі, для вільного товарообміну, для селян і для величезної маси дрібних продуцентів.

Селянство.

Тепер я переходжу до нашої соціальної мети. Найголовніше се, звичайно, селянство. В 1921 році ми, безперечно, бачили незадоволене величезної частини селянства. Далі ми мали голод і се означало для селянства найтяжчий іспит. І цілком природно, що уесь зародок галусявув тоді: уесь дивить ся, ось наслідки соціалістичної економіки. Цілком природно, звичайно, що уесь зародок промовчав про те, що голод є повторним наслідком горожанської війни. Всі помічники і капіталісти, що почали наступ на нас в 1918 році, уявляли справу так, ніби голод є наслідком соціалістичної економіки.

Голод був дійсно великим і серйозним нещастям, таким нещастям, яке загрозувало знищити всю нашу організаційну і революційну працю.

Після сього небувало і несподівано довели до справе тепер, після того, як ми ввели нову економічну політику, після того, як ми дали селянам свободу торгівлі?

Відповідь ясна і у всьх на очах. Селянство за один рік не тільки справило ся з голодом, але й здало продоводаток в такому розмірі, що ми вже тепер одержали сотні мільонів пудів. Селянські повстання, що раніше, до 1921 року, так мовити, опредільювали загальну картину Росії, майже зовсім зникли. Ми спокійно можемо стверджувати, що селянство задоволене своїм теперішнім станом. Ми вважаємо, що сі докази більш важливі, ніж які небудь статистичні докази. Що селянство є у нас рішенням чинником, в сьому ніхто не сумніваєт ся. Се селянство перебуває тепер в такому стані, що не доводить ся боятися з його боку якого небудь руху проти нас.

Ми говоримо се з повною свідомістю, без перебільшення. Се вже досягнуто. Селянство може бути незадоволене нашою владою в тому або іншому відношенню, може жаліти ся, се, звичайно, можливо і неминучо, бо наш апарат і наше державне господарство ще дуже не налагоджені, але у вському разі можливість серйозного незадоволення нами з боку всього селянства цілком виключена. Сього досягнуто протягом одного року. Я гадаю, що се дуже багато.

Наша промисловість.

Ми повинні нашу промисловість розділити на дві частини: важку і легку, бо вони перебувають в ріжкому стані. Що торкається ся легкої промисловости, то можна спокійно сказати: тут спостерігається загальне піднесення і в звязку з сям певне покращання стану робітників.

Що торкається важкої промисловости, то тут становище гірше, але на допомогу їй іде торгівля. Наша торговельна діяльність вже дала нам деякий капітал — 20 мільонів карбованців. Початок зроблено. Торговля дає нам засоби, по-требує для покращання стану важкої промисловости. Ми повинні економіти, оскільки се можливо. Ми економімо на всьому, навіть на школах. І се тому, що ми знаємо, що без вратованя важкої промисловости, без її відновлення, ми ніякої промисловости мати не будемо. Без неї ми взагалі, як самостійна країна, загинемо.

Товариші! Складайте жертви на фонд політичних в'язнів в Східній Галичині!

ПРИВІТНА ПРОМОВА ЗІНОВЄВА.

Голова Виконкому Комінтерна т. Зіновєв вголосив вступну промову з закликом шанувати пам'ять жертв пролетарської революції в Радянській Федерації, Німеччині, Угорщині, Італії, Фінляндії, на Балканах та у всьому світі.

"15 місяців — час, який минув з дня третього конгресу, сказав т. Зіновєв, був рішучим періодом в життю Комуністичного Інтернаціоналу. Сей період показав, що наше покоління доживе до перемоги світового пролетаріату й соціалізму.

Цісяя третього конгресу почав ся сильний наступ капіталу і денкі висловлювали вже сумніви, чи витримають молоді комуністичні партії наступ буржуазії.

Буржуазія а разом також з нею II Інтернаціонал хотіли розбити і знищити Комуністичний Інтернаціонал. Але самий тяжкий час вже позаді. Комуністичний Інтернаціонал не боїт ся натиску II Інтернаціоналу й буржуазії.

Останні місяці пройшли під прапором об'єднання II Інтернаціоналу з 2½ Інтернаціоналу, приборканем робітничих страйків та наступом реакції, — всі сі тяжкі умови побідою подолав Комінтерн. Комінтерн жив і буде жити. Сей період був доказом правдивости нашої програми та тактики Комінтерна.

Комуністи на конгресі в Гале цілком справедливо доводили німечки незалежникам, які не вийшли в комуністичну партію, що їх шлях веде назад до соціалпатріота Носке. Се прокороване здійснюється. На конгресі в Ліворно комуністи вішували, що італійська соціалістична партія знаходить ся на шляху до реформізму. В сучасний мент частина італійських соціалістів опинились в Інтернаціоналі того самого Носке. Ми ще не знаємо, хто з провідників італійської соціалістичної партії піде за ним, але ми знаємо, що робітничі маси Італії безумовно вернуть ся до Комінтерна. І він їх прийме, як братів.

Комінтерн гарантує робітничій класі усього світа, що ціною того-чи іншого числа жертв, в той чи інший термін він приведе його до остаточної перемоги.

Тепер очевидно, що здане II Інтернаціоналу з 2½ визна-

чає нове лютоване білого терору. Об'єднані есдеки прорубують дороги для нових Галіфе, Носке, Муссоліні, які є останньою підпорою буржуазії. Очевидно, що об'єктивні умови для світової революції є".

Дальше Зіновєв згадує, що він сам в 1917 р. думав, що меншевики і есери є праві крило соціалізму. Тепер доводиться визнати, що се було помилкою. Досвід російської революції вчить, що соціал-демократи меншевики є шкідливою контрреволюційною партією.

Зіновєв перестерігає закордонних комуністів від помилки, що есдеки є правим крилом робітничого руху.

Переходячи до характеристик теперішнього становища С.С.Р.Р., Зіновєв сказав, що чимало комуністів з Заходу думають, що НЕП се неминуча потреба, бо світова буржуазія мінна, а комуністичні партії слабкі.

Комуністична Партія Росії переконала ся, та висловить се переконано на 4-му конгресі, що НЕП се неминучий етап у світовій пролетарській революції та що без него можна обійтись тільки в високо-розвинених промислових країнах.

НЕП се не безсиле. В центральній Європі, а також у балканських та інших країнах пролетарська революція пройде через період НЕП-у. Мають навіть найбільш розвинених промислових країн не владсть се обминути сього періоду.

Комуністична Партія Росії завоювала більшість пролетаріату великої країни та може покладати надії на свої сили. Найтяжчий вже минуло. Радянська Федерація горда на те, що вона може допомогти світовому комуністичному руху.

Комінтерн і Комуністична Партія Росії свідомо трудючись, як і стоять перед західним комуністичним рухом, якому доводиться се бороти ся з мішаною буржуазією та одночасно з двома Інтернаціоналами.

Комуністичний Інтернаціонал ніколи не вимагав неорганізованого часткового виступу, а закликає до методичного завоювання більшости робітничої класи.

На Сході є величезна резерва революції. Народи Сходу борять ся з світовим капіталізмом та з світовим імперіалізмом. Час працює за нас".

НЕ СЛОВОМ, А ДІЛОМ.

Тіміш, Онт.

Дорога Редакціє! Посилаю свою третю місячну десятидоларову пайку на "Укр. Роб. Вісті", яку я зголосив ся давати до 1923 р.

І заразот хочу сказати пару слів до викликаних мною товаришів. Видно, що словами легко говорити про вагу і значення "Укр. Роб. Вістей", чим на ділі се доказати. Як видно, то легко другого закликати до складання жертв на поміч своєї часописі, але дуже тяжко се зробити декотрим товаришам. Говорити ми уміємо гарно і багато, але треба нам признатися, що ся бесіда не завсігда щира, а головно тоді, коли вона лишаєт ся без діла. Робітничі часописі є тепер нашим найголовнішим чинником, для котрого всі ми повинні однаково дбати. Але ми ще чогось чекаємо, на когось ждемо. А на кого? Ми все кажемо — даваймо, жертвуймо, а самі думаємо — коби то хтось дав, а не я. Сего, товариші, між нами не повинно бути; если ми робимо себе першими і на ділі. Я не говорю сего на адресу тих викликаних мною товаришів, котрі самі є бідні і не є в силі збуудити зложити. Я говорю до тих, які можуть помочі, але обмежують ся тільки словами. Я не є проти слів, але слова мають вартість тоді, коли вони йдуть поруч з ділом.

Т. Гах.

Торонто, Онт.

Дорогий Тов. Куліній! Даруйте, що я так пізно відкликнув ся щодо помочі "Укр. Роб. Вістей", а то, не буду крити ся, з той причини, що я спав блаженним сном. Однак ви мене збудили і я подумав, що дійсно пора братись за роботу та ставати разом з іншими робітниками дупати скалу темноти. Засилаю на ваш поклик \$5.00 пресового фонду на "Укр. Роб. Вісті" і від себе ключу, щоб зложили таку саму суму сльдоучі товариші в Торонто: В. Сенич, Ю. Сенич, П. Вірста, В. Кравець, Ю. Лапко, Ю. Шляхтич-Іваскулин, Д. Грушка, В. Романчукевич, Д. Абрам, Д. Попович, І. Попович, М. Цікві, А. Белзуи.

П. Романко.

Торонто, Онт.

Вже кінчить ся третій місяць, як тов. Л. Куліній покликав мене поспішити з поміччю "Укр. Роб. Вістей". Отож даруйте, товаришу, що я так пізно відкликнув ся, бо ліпше пізно, чим ніколи. Трохи вже наша така звичка, щоб спізнюватись, а решта обставини. Однак я вірю, що поміч "Укр. Роб. Вістей" ще й тепер потрібна, то-ж я на ваш поклик складаю на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" \$5.00 і закликаю зложити таку саму суму сльдоучих товаришів з Торонто: Л. Костуровича, Ю. Клодницького, П. Бойковича, Саву Полича, Р. Гулущу, Я. Абрама, Л. Ткачіву, Д. Диріву, С. Бойчича, В. Поповича і В. Павича.

Д. Кравець.

Октопус, Онт.

На поклик т. В. Заремського складаю \$5.00 на фонд "У.Р.В.". Чому я складаю сей фонд на "Укр. Роб. Вісті"? Тому, що "Українські Робітничі Вісті", се є для мене та зрєка, що освічує дорогу не лише мені, але всім робітникам. Визваю всіх робітників, щоб несли негайну поміч наші газети. До діла, товариші, тримай, а не вляком.

3 товаришким привітом, І. Галушак.

Крембрук, Б. К.

На зазив т. О. Шидловського складаю \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" і визнаю всіх товаришів і симпатиків, котрі не сплядять се свого обовязку, щоб поспішити тепер, коли на се є лишча вигода.

В. А. Бізюнок.

Лонг Лек, Онт.

Дорогий Товаришу Редактор! Посилаю Вам \$17.00, т. є \$7.00 на пресовий фонд для "Укр. Роб. Вістей", котрі зложили на мої руки т. Н. Галушук \$5.00 і т. С. Галушук \$2.00. Від мене \$8.90 за 36 чисел "Голосу Праці" а \$1.10 на пресовий фонд "Голосу Праці".

3 товаришким привітом, М. Костянюк.

Дорогий Товаришу Редактор! Посилаю Вам \$17.00, т. є \$7.00 на пресовий фонд для "Укр. Роб. Вістей", котрі зложили на мої руки т. Н. Галушук \$5.00 і т. С. Галушук \$2.00. Від мене \$8.90 за 36 чисел "Голосу Праці" а \$1.10 на пресовий фонд "Голосу Праці".

3 товаришким привітом, М. Костянюк.

Дорогий Товаришу Редактор! Посилаю Вам \$17.00, т. є \$7.00 на пресовий фонд для "Укр. Роб. Вістей", котрі зложили на мої руки т. Н. Галушук \$5.00 і т. С. Галушук \$2.00. Від мене \$8.90 за 36 чисел "Голосу Праці" а \$1.10 на пресовий фонд "Голосу Праці".

3 товаришким привітом, М. Костянюк.

но лист Петрушевича, який повідомляє він зібраних, що Національної Ради не визнає і буде узятися з її ухвалами.

РІЖНІ ВІСТІ.

СТРАЙК ПРНИКІВ В ХІНАХ.

Хінські робітники відомі із своєї слухняности супроти своїх працьодавців, та і вони не видержали гнету і почали страйк. Перші застрайкували вуглекопи, які домагають ся 50-процентою підвижки платені і кращих умов праці.

Хінський уряд, як усі буржуазні уряди, бачить в сьому роботу большевиків, які працюють під проводом радянського представника А. А. Пюффе.

До страйку прилучили ся також залізничники і другі промислові робітники.

З Пекину доносить, що студенти університету переводять збірку в користь страйкуючих хоурайських вуглекопів. Член парламенту запротестував проти примінення до страйкуючих воєнних мір.

Одначоно рада міністрів рішила примінити строгі міри проти революційної пропаганди. Арештовано 3 професорів і 30 студентів-пекінського університету.

Знесене 8-годинний день праці в Польщі.

Польська рада міністрів видала розпоряджене, яким знесене 8-годинний день праці для робітників у залізничних варстатах, і продовжено його о 3 години на добу, себто до 11 годин.

Знесене 8-годинний день праці в Італії.

В Італії зніс уряд фашистів 8-годинний день праці в цілій Італії для всіх робітників, включно з залізничниками.

23,000 убитих і 3,000,000 ранених в індустрі за один рік.

ВАШІНГТОН, 4. грудня. — Звіт федерального департаменту публічного здоров'я виказує, що протягом одного року після закінчення світової війни в "мирних" індустріях Злучених Держав було 23,000 убитих і 3,000,000 ранених. В самім стейті Нью Йорк було 51,084 нещасливих випадків. Се значить, що на кожних 100 робітників було 5 убитих або ранених.

Порівнюючи розміри жертв "мирної" індустрії в Злучених Державах з числом жертв американських військ у світовій війні, приходить ся до заключення, що велика війна була для людського життя далеко безпечнішим підприємством, чим американська "мирна" індустрія.

Криваві розрух в столиці Мексика.

МІСТО МЕКСИКО, 1. грудня. — Підчас розрухів, які тривали щя минулу ніч в сім місті, 30 осіб убито а звиш 200 поранено. Товпа напала на міський ратуш, розлючена тим, що власті переравали доставку води. Проти народу виступила поліція і військо з машинними крісами. Борьба поширилася ся на цілу бизнесову діляницю та на каварні і кабарети.

Розправа проти 40 понів в Москві.

МОСКВА, 4. грудня. — Перед окружним судом в Москві розпочала ся вєра розправа проти 40 понів, які були узвинені за ставдене опору підчас конфіскації цєрковного майна в користь голодуючих.

Сенатор Бора за визнанем Совітської Росії.

БОСТОН, 3. грудня. — "Протягом двох років прийде до нової великої війни, наколи російське совітське правительство не буде визнане", заявив сенатор Бора з Айдаго, промовляючи вєра вєчером на масовім вічу в "Симфоні Гол". Темою промови сен. Бора була справа визнання Совітської Росії. Бора доказував, що Злучені Держави мусять визнати Сов. Росію, коли хочуть відвернути нову велику війну, яка грозить Європі.

